

det gjælder om Livets vigtigste og allervigtigste Handlinger, og naar et Religions-samfund gaaer saavidt, saa kan man ikke gaae det naermere. Jeg skal slutte med at gjentage, at det er i Dissenternes Religionsfriheds Interesse, at jeg har stillet mine Endringsforslag, og enhverformhelt anden Underlæggelse af mine Hensigter tilbageviser jeg som ubesøiet.

Cultusministeren: Jeg skal blot med Hensyn til, hvad der ganske nylig hørt, erklære, at det forekommer mig overmaade paafaldende, at der siges, at Staten i Folketirken har opgivet den borgerlige Side af Egttefabet. Staten har ved Forordningen af 30te April 1824 givet de meest bindende Forrifter for den borgerlige Side af Egttefabet, der ikke vedkommer Kirken i allermindste Maade som Kirke (Hør!). Ved det oprindelige Lovforslag er der Spørgsmaal, om det skal tillades Indviderne at stifte Egttefabet blot borgerligt, udenfor Kirken, eller de (for saavidt de høre til Folketirken og visse andre Samfund) skulle fremdeles indgaae det paa eengang borgerligt og kirkeligt i den hidtil vedtagne Form. Der er ved Udvalgets Fleertals Forslag ikke Spørgsmaal om at berøve Dissenterne Ret til at indvie deres Egttefaber ved hvilkenformhelt kirkelig Form, de ville; thi det forekommer mig, at det er en mærkelig Misforstaaelse at troe, at en borgerlig Handling udelukker Indviderne fra siden at foretage en kirkelig Handling eller i mindste Maade hindrer dem fra, for deres eget Vedkommende, i den kirkelige Handling at see det for deres Hjerte og deres Samvittighed Vigtigste og meest Bindende. Dette er aldeles overladt dem. Jeg vil ikke komme tilbage til Spørgsmaalet om Statens Ret til at ordne ethvert religiøst Samfund saaledes, at Staten i denne Ordning kunde have Garanti for at de borgerlige Handlinger der bleve udførte med tilstrækkelig Omhu og Accuratæsse; men jeg vil kun gjøre opmærksom paa, at naar der blev sagt, at Staten kunde ordne ethvert Religions-samfund saaledes, at den ogsaa kunde constituere dets Forstander til at foretage Handlinger med borgerlig Gyldighed, saa gaaes der ud fra en Berettigelse hos Staten til at fordre et Forstanderskab, om man vil, et Præsteskab hos ethvert Religions-samfund, hvilket

Staten slet ikke er berettiget til at fordre (Hør!). Der kan danne sig Religions-samfund, som slet ikke vedkjende sig et saadant Forstanderskab (Hør!), og Staten kan ikke blande sig deri.

Spændet: Jeg antager, at, hvis det Endringsforslag, som er stillet af Rigsdagsmanden for Ringkjøbing Amts 3die Valgkreds (Damgaard) faaer Majoritet, saa bortfalde de 8 første Paragrapher af Fleertallets Forslag, samt de Endringsforslag, som dertil ere stillede. Turde jeg bede den ærede Formand udtale, om dette ikke er saa?

Formanden: Jo, det er fuldkommen rigtigt; saafremt dette Forslag gaaer igjennem, saa er det jo dermed sat istedetfor Udvalgets 8 første Paragrapher, og som en Folge deraf ville jo ogsaa de Endringsforslag, der ere stillede til disse 8 Paragrapher, være bortfaldne.

Spændet: Altsaa vilde mit første Endringsforslag i saa Fald bortfalde, og derfor maa jeg udtale mig og stemme imod det af Rigsdagsmanden for Ringkjøbing Amt stillede Forslag. Jeg har nemlig endnu noget Haab om, at mit Endringsforslag kunde blive antaget, thi jeg har vel frasafdet det Forslag, jeg i Udvalget som Minoritet har stillet, men jeg har kun frasafdet det som en Heelhed, jeg forlanger ikke, at det i sin Heelhed sættes under Afstemning, men jeg vil dog, at de enkelte Dele deraf, som Endringsforslag til Fleertallets Forslag, skulle komme under Afstemning. Dog maa jeg i Anseelse af, hvad jeg har hørt udtale, og hvad jeg ogsaa har tænkt mig vilde blive udtalt, bemærke, at jeg vil gaae ind paa en Forandring; jeg vil nemlig til tredie Behandling foreslaae, at det borgerlige Egttefabet skal være det eneste gyldige, og at derimod den præstelige Vielse skal være fri, saa at det overlades Egttefolkene og den Præst, de henvende sig til, om de kunne faae Vielsen udført eller ikke. Det anseer jeg og det har jeg i lang Tid anseet for det eneste Rigtige og Fornuftige, og jeg er, blot for at lempe mig efter den Folkemening, som man tillægger saa stor Vægt, gaaen ind paa, at den kirkelige Vielse kunde vedblive som hidtil for dem, der ønskede det og fandt det forargeligt at indgaae et borgerligt Egttefabet; men jeg troer